

TERMINOLOGIE

800-2 Zvláštní zakládání objektů

A

Armokoš pro provázání betonových konstrukcí je výztuž, která není staticky posuzována z hlediska únosnosti vlastní piloty a slouží pro spojení s navazující konstrukcí.

Beton prostý u pilot zhotovovaných na místě je beton bez výztuže nebo s výztuží hmotnosti:

- a) do 30 kg/m³ betonu, u pilot průměru do 450 mm,
- b) do 15 kg/m³ betonu, u pilot průměru přes 450 mm.

B

Beton železový u pilot zhotovovaných na místě je beton s výztuží hmotnosti:

- a) přes 30 kg/m³ betonu, u pilot průměru do 450 mm,
- b) přes 15 kg/m³ betonu, u pilot průměru přes 450 mm.

Pro posouzení, zda se jedná o pilotu z betonu prostého nebo železového je rozhodující množství výztuže v celé pilotě.

Betonáž oddělená výplně pilot je betonáž rozdělená na dva pracovní postupy:

- a) výplň vrtu kamenivem,
- b) injektáž výplně z kameniva pojivem

Beton prostý je beton bez výztuže nebo z výztuží hmotnosti do 15 kg/m³ betonu (s výjimkou pilot, viz čl.4 části A 01).

Beton železový je beton s výztuží hmotnosti přes 15 kg/m³ betonu (s výjimkou pilot, viz čl.4 části A 01).

Beton stříkaný je konstrukce betonová vytvářená pneumatickým nanášením betonové směsi.

D

Délka vrtu je vzdálenost od úrovně ústí vrtu ke dnu vrtu měřená v ose vrtu.

Dno vrtu nebo rýhy podzemní stěny je spodní úroveň dosažená vrtným nástrojem. U pilot prováděných technologií Franki se dnem vrtu rozumí úroveň dosažená pažnicí.

Délka piloty je vzdálenost od projektované horní úrovně hlavy nebo hlavice piloty ke dnu vrtu, přičemž se do této délky započítává i hlavice piloty současně prováděná.

E

Element stěnový se skládá z jedné nebo více lamel uspořádaných prostorově.

G

Geodrén - knotový drén - svislý prefabrikovaný **konsolidační drén** je svislá stavební konstrukce zatažená do podloží násypových těles. Tato konstrukce slouží k regulaci doby konsolidace podloží násypů a nahrazuje dosud užívané štěrkopískové odvodňovací piloty průměru přes 245 do 450 mm.

Geotextilie jsou propustné plošné textilie, vyrobené jako tkaniny a pleteniny, netkané textilie, případně textilie vrstvené a spojené (tzv sendvič), které pro svoje vlastnosti filtrační, separační, odvodňovací, výztužné a zamezující znečištění jsou určeny ke zlepšení fyzikálně mechanických vlastností podloží a konstrukcí.

H

Hladina pozemní vody je v projektu určená, popř. snížená volná hladina pozemní vody.

Hladina vody pracovní ve vodoteči nebo nádrži je hladina určená v projektu v souladu s ČSN 73 6133 Návrh a provádění zemního tělesa pozemních komunikací.

Hlava piloty typu VÚIS je horní rozšířená část piloty nebo horní část piloty stejného průměru (případně i pod hlavicí), prováděná stejným vrtným nástrojem jako pilota.

Hlavice piloty je horní rozšířená část samostatné piloty prováděná současně s pilotou vrtným nástrojem většího průměru než pilota, s výjimkou hlavice typu VÚIS - viz čl.239 všeobecných podmínek.

Hloubka piloty je vzdálenost od úrovně, na níž je umístěna vrtná souprava k základové spáře piloty, popř. paty.

Hloubka vrtu nebo podzemní stěny je vzdálenost od úrovně, na níž je umístěna vrtná (hloubicí) souprava ke dnu vrtu nebo podzemní stěny, přičemž u vrtů vodorovných dovrchních pro injektáže se rovná délce vrtu.

Hmoty vybourané jsou všechny hmoty podle projektu znovu upotřebitelné z vybourané suti, získané při bourání nebo jiným způsobu odstraňování konstrukcí nebo jejich částí (s výjimkou štětovnic).

I

Injektáž je činnost prováděná injektorem jako

1. *nízkotlaká* tj. tlakem do 0,6 MPa, nebo
2. *vysokotlaká* tj. tlakem přes 0,6 MPa.

Injektáž trysková je nosná základová konstrukce vytvořená vzestupnou injektáží hornin tlakem do 100 MPa přímo přes vrtné nebo hloubicí zařízení.

K

Kolona manipulační je soubor dočasných vnitřních nebo vnějších pažnic.

Konsolidace podloží násypů je postupné dotvoření podložních vrstev neúnosného podloží pod tělesy násypů, které probíhá časově neurčenou dobu. Doba konsolidace se podstatně snižuje (reguluje) zkrácením dráhy prosakující pórové vody a vybudováním svislých drénů - svislých šterkopískových pilot průměru přes 245 do 450 mm nebo konsolidačních drénů.

Kotva je konstrukce namáhaná tahem, která hlavou a táhlem zachycuje zatížení jiné konstrukce nebo horniny a přenáší je přes kořen kotvy do stabilní konstrukce nebo horniny.

Klenba je stropní konstrukce omezená lícem a rubem. Její tvar vzniká pohybem křivky po přímce nebo křivce.

Kotvička je betonářská ocel bez jakýchkoliv úprav osazená do otvoru (vrtu) do malty nebo tmelu a slouží k přichycení výztuže.

L

Lamela podzemní stěny je nejmenší konstrukční část podzemní stěny.

Líc klenby je spodní zakřivená plocha klenby.

M

Malta aktivovaná (směs) je směs, u které je chemickým nebo mechanickým účinkem zvýšena účinnost pojiva.

Materiál spojovací je materiál, sloužící k vzájemnému spojení jednotlivých konstrukcí nebo jejich částí (hřebíky, vruty, šrouby, matky, podložky, elektrody, drát, skoby apod.).

Mikropilota je stavební prvek z nosné ocelové konstrukce zainjektované do vrtu, který je schopen přenášet tlaková i tahová namáhání do základové půdy.

N

Normální dopravní prostředek je dopravní prostředek o objemu ložného prostoru přes 0,05 m³.

Nadbetonování konstrukcí je z technologických důvodů znehodnocená vrstva betonu piloty (např. bentonitovou suspenzí, vodou apod.).

P

Pás podzemní stěny je část podzemní stěny složené ze dvou nebo více lamel uspořádaných lineárně.

Pažnice vrtu

- dočasná* (manipulační) je pažnice, která se po skončení své funkce z vrtu odstraní,
- trvalá* je pažnice ponechaná ve vrtu jako plášť výplně vrtu,
- vnější* je pažnice přiléhající k hornině,
- vnitřní* je pažnice procházející manipulační kolonou nebo pažnicí vnějšího průměru.

Pilota na místě zabetonovaná je stavební základový prvek přenášející zatížení ze stavebního objektu na základovou půdu do hloubky. Je buď na celou délku nebo na její větší část zapuštěna do základové půdy.

Za pilotu se považují stavební prvky, které musí splňovat tyto podmínky:

- při nejmenším průměru piloty do 600 mm musí být poměr délky k jejímu průměru nejméně 5:1,
- při nejmenším průměru piloty přes 600 do 1 650 mm musí být poměr délky piloty k jejímu průměru nejméně 3:1,
- při nejmenším průměru piloty přes 1 650 mm musí být délka piloty nejméně 5 m.

Pilota částečně zapažená pažnicí délky:

- do 1 m se považuje za pilotu nezapaženou,
- přes 1 m se považuje část zapažená za pilotu zapaženou a část nezapažená za pilotu nezapaženou.

Pilota kónická je např. pilota typu VÚIS A, K, X - viz čl.239 úvodních ustanovení.

Pilota krátká (viz čl.211 úvodních ustanovení) je konstrukce zvláštního zakládání objektů nespĺňující podmínky definice piloty ve smyslu tohoto článku.

Pilota neutralizační je stavební konstrukce nepřenášející žádné zatížení, která složením výplně piloty snižuje agresivitu podzemních vod.

Pilota nezapažená je pilota zřizovaná bez ohledu na technologii provádění, avšak bez použití pažicí suspenze nebo pažnic.

Za pažnici se nepovažuje chránička (límeč), tj. krátká pažnice v délce do 1 m, osazená v horní části vrtu bránící napadání zeminy do vrtu.

Pilota zapažená je pilota zřizovaná bez ohledu na technologii provádění, avšak s použitím pažnic, pažicí suspenze nebo jiného média. (Piloty zapažené jsou i předrážené piloty Franki a piloty CFA).

Piloty VÚIS - viz čl.239 úvodních ustanovení.

Pole injekční je pracovní prostor při ústí vrtu, ve kterém se provádí vlastní injektování přivedenou injekční směsí.

Polštáře pod základy jsou stavební konstrukce z kameniva nebo sypaniny určené k zlepšení základových poměrů.

Práce prováděné v podzemí jsou práce prováděné zcela v prostoru

- uzavřeném shora stropní konstrukcí nebo horninou pod úrovní:
  - terénu nebo dna vykopávky,
  - zemní nebo jiné konstrukce,

- stavební šachty v hloubce přes 8 m;

Práce prováděné z povrchu území jsou práce prováděné ve všech ostatních případech;

Práce prováděné z vody jsou práce prováděné pouze z plavidla

- nad hladinou vody,
- pod hladinou vody.

Plášť torkretový je ochranná nebo zpevňující konstrukce stěn nebo kleneb z aktivované malty nanesená ve vrstvách stříkáním pod tlakem min. 0,35 MPa

Prostředek normální dopravní je dopravní prostředek o objemu ložného prostoru přes 0,05 m³.

R

Rub klenby je horní zakřivená plocha klenby.

S

Sut' je všechen materiál získaný při bourání konstrukcí nebo jejich částí z cihel, betonu a lomového kamene, včetně spojovacího materiálu vybouraného ze spár zdiva a při otlučení omítek.

Stěny hradicí jsou konstrukce sloužící k omezení přítoku vody do prostoru chráněného hradicí stěnou.

Suspenze bentonitová je koloidní směs vody, jílu a popř. chemických přísad, které usměrňují stabilizaci a plastifikaci suspenze. Bentonitová suspenze plní funkci pažící u vrtu pro piloty a podzemní stěny.

Stěny podzemní jsou stěny budované do rýh pažených suspenzí z betonu, jílocementu nebo jílu, včetně případné nadzemní části do projektované úrovně. Z hlediska funkce se rozlišují stěny:

- pažící* určené především k zabezpečení stavebních výkopů,
- těsnicí* (hradicí) určené k zamezení průsaku vody, případně jiné kapaliny horninou,
- konstrukční* (základové), které - zpravidla pro splnění dočasné funkce pažící, popř. těsnicí - přejímají definitivní funkci svíslé nosné konstrukce objektu přenášejí zatížení na základovou spáru.

Spárování hloubkové je strojní tlakové vyplňování spár hlubších než 30 mm.

Stěna je stavební konstrukce s pohledovou plochou svíslou nebo šikmou odkloněnou od svislice o úhel do 30⁰.

T

Táhlo ztužující zpevňuje konstrukci jejím stažením pomocí rektifikačního šroubu nebo pomocí matic umístěných na obou koncích; nemá kotvicí kořen jako kotva.

Trn je betonářská ocel bez jakýchkoliv úprav (s výjimkou hlavy) vložená do otvoru (vrtu) se zainjektováním cementovou maltou za účelem zpevnění konstrukce. Konec trnu (hlava) může být opatřen maticí s podložkou a roznášecí deskou.

U

Úklon je úhel, který svírá azimutálně usměrněná osa vrtu se svislicí.

V

Vrt

- provedený rychlostním diamantovým vrtáním je vrt vrtaný rotačně bez přiklepu s diamantovou korunkou o vysokých otáčkách přes 2 200 ot/min, např. vrtací soupravou DIAMEC,
- dovrchní je vrt ve směru od vodorovné vzhůru,
- horizontální je vrt vodorovný (tj. o úklonu 90⁰),
- podzemní je vrt prováděný v podzemí při umístění vrtné soupravy nebo vrtacího kladiva v podzemí,
- povrchový je vrt prováděný z povrchu území,
- šikmý je vrt azimutálně usměrněný s předepsaným úklonem,
- úpadní je vrt ve směru od vodorovné dolů.

Výplach pažící je pažení hustým výplachem (např. bentonitovou suspenzí), který nahrazuje pažnice.

Výplň jílocementová samotuhnoucí je směs pažící suspenze, hydraulického pojiva a chemických přísad, které umožňují stabilizaci, plastifikaci a zpomalení tuhnutí suspenze.

Samotuhnoucí výplň může během hloubení rýhy plnit funkci pažící a po zatvrdnutí tvoří buď celou výplň rýhy (těsnicí PS), anebo část výplně rýhy (podzemní stěna ze ŽB dílců).

Výška podzemní stěny je vzdálenost horní úrovně stěny k její základové spáře podle projektu.

Věvec ztužující jsou konstrukce zajišťující stabilitu zdiva nebo kleneb a připojení torkretového pláště.

Z

Zakládání objektů plošné

je zakládání na základech prostých, rozšířených, krabicových a montovaných a na základových patkách, pásech, deskách.

Zakládání objektů zvláštní

je speciální zakládání objektů jinými způsoby.

Zabortování drenážního potrubí je obsyp drenážního potrubí výkopkem těžným ze stěny rýhy pro zajištění drenážních trubek proti vybočení z osy před vlastním zásypem.

Zápora je ocelová konstrukce, osazená do vrtu za účelem zřízení pažící stěny.